TELEGRAFULU ROMANU

Telegrafulu ese de dóue ori pre septemana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a fóiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte părti ale Transilvaniei sí pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 33. **ANULU XXII.**

Sabiiu in 28 Aprile (10 Maiu) 1874.

La cestiunea arondarei municipieloru.

(II) Conferinti'a deputatiloru ardeleni, conchiamata din partea ministrului de interne spre a sfatuí sî intruní unu proiectu nou, despre organisarea municipieloru in Transilvani'a sî a terminatu missiunea sea. — Operatulu celu nou intrunitu de conferinti'a acést'a, nu divergédia multu de celu de mai nainte; de aceea pre noi ne póte multiamí in parte sî numai intru atât'a potemu sa-lu privimu de ne indestulitoriu, incâtu vedesce intentiunea remarcabile de a sterge tóte urmele municipieloru locuite in majoritate de români sî in care sî romanii potura esercia óre-care influintia!

In proiectulu nou alu comissiunei, nu afli urma de districtele Fagarasiului sî Naseudului nici de orasiele Unedór'a sî Hatiegu; afli insa satu — orasielulu Ogn'a cá municipiu de sine statatoriu, bagsam'a cá scutu pentru atare deputatu din Ungari'a remasu fara locu de alegere, — séu dreptu asilu pentru atari oficiali, cari nu si-aru putea aflá intr'altu locu pânea! —

Destulu ca atât'a debue sa constatâmu cu ocasiunea acést'a, ca interesele române nici acum nu-'sî aflara nici o apretiare. Dara nici ca ne póte cuprinde mirare despre acést'a, déca vomu precugetá, ca nici unu deputatu românu nu fù chiematu a luá parte la conferinti'a acést'a de atât'a insemnatate pentru viitoriu, — ca dealta parte nici se potù invitá usioru atare deputatu românu la conferintia — dupa ce noi transilvanenii — multiamita conducerei politice idealistice de pâna acum'a — de acesti'a navemu mai de locu, séu carii i avemu n'au vreme de a se ocupá de lucruri de acestea!

léta deci ca reulu ne vine totu din noi insîne! Sî fratii fagarasieni, hatiegani s. c. a. 'sî potu prinde acum'a resultatele politicei loru cu mân'a. —

Sperantia mai potemu avea in cei câti-va deputati adeveratu demni de missiunea loru, din Pest'a, — carii tienendu-se departe de visiuni, pre terenulu practicu sciu a fi utili atâtu alegatoriloru loru câtu sî natiunei mame in genere sî carii si in tempulu mai próspetu cu ocasiunea desbaterei legei despre notariatulu publicu — au reportatu resultate care le apretiue Europ'a. —

Dela acesti trezi sî demni representanti, de nationalitate româna, avemu sa asceptâmu totulu si potemu sî fi convinsi del'a inceputu, ca nu voru intrelasá a aperá interesele nóstre incâtu firesce nu voru colidá cu principiele fundamentale de statu! —

In genere noi românii, intre jurstârile sub care ne aflâmu, inca totu nu avemu causa destula, de a ne dechiará nemultiamiti cu trasurile generali cunoscute pâna acum din proiectulu conferintiei deputatiloru ardeleni suspomenite; padiésca ceriulu cá liniamentele speciali inca necunoscute, sa nu ne apese mai reu! — Noi suntemu maioritatea absoluta a populatiunei din Transilvani'a sî impartiti preste tiéra astfeliu, incâtu cu nici o maestria nu potemu fi subjugati absolutu de influinti'a straina, afara de casulu déca vomu pune si in viitoriu mânile in sinu, sî ne vomu uitá cum sa straduescu altii. —

In tóte comitatele de nou proiectate locuite de români, românii voru fi unu factoru de fórte mare influintia pentru viitórea sórte a municipiului déca se voru sci folosí in modu ratiunalu de poterile sî facultâtile loru, — chiaru fâra cá sa aiba majoritate in representantia municipale. — Afara de acést'a viitoriulu e precum alu altor'a, asiá si alu nostru; si numai dela noi va aternâ cá sa ni-lu croimu mai favorabile. —

De interesu specialu e, ca pre câudu unele cetâti de mai mare insemnatate, precum Clusiulu, Alb'a-Iuli'a s. a. dupa proiectulu nou au sa compuna municipie de sine statatórie, cetâtile Sabiiulu sî Brasiovulu se incorporédia la comitatele grupate in giurulu loru — sî anume la dorinti'a speciale a deputatiloru de natiunalitate sasi!

Ore ce va se dîca acést'a? De siguru e tactica prudenta si circumspecta, care tientesce iéra la tutorisarea municipiului din partea cetâtiloru sî la predomnirea patriciiloru din cetate in municipiu. —

Giurstarea acést'a va voí sa traga dupa sine urmarea, cá cetâtile respective sî in viitoriu sa-si aléga singure amploiatii loru, sî apoi acesti'a ipso facto sa fia sî amploiatii si domnii si stapânii municipiului! — Va voí mai departe cá sa sustiena sî pre viitoriu influinti'a nerectificavera a cetâtiloru in representanti'a municipiului, prin acea cá cetâtile sa dea sî in viitoriu in representantia atâti'a membri câtu cel'alaltu municipiu intregu si alte d'ald'astea mosturi feudalistice din evulu mediu!

Dara in contr'a unei astu-feliu de alcatuiri, protestâmu a priori sî vomu protestá totu-déun'a. — Noi dorimu, cá nóu'a organisare a municipieloru sa fia si la noi cá in tiér'a intréga — fâra nici o esceptiune; apoi déca le place cetatiloru Sabiiu sî Brasiovu sa remana pre cale drépta in municipiu bine; déca nu iésa de tempuriu. —

Favoruri esceptionale pentru cetâti nu voimu de locu; cei ce voiescu esceptioni — separediese, cá sa nu dea si in viitoriu mereu ansa la ura, discordii sî certe intre locuitorii din municipiu, cari altcum aru trai usioru intre sine!

Imperatulu Russiei in caletori'a sea spre Angli'a a trecutu prin Berlinu. Organulu lui Bismark. „Nordd. Allg. Ztg.“ saluta pre imperatulu rusescu cá pre celu mai bunu amicu alu Germaniei sî dîce ca locuitorii berlinesi, pre lânga tóta splendórea tempului mai nou nu uitá virtutea cea mai mare a unui poporu, recunoscinti'a, recunoscinti'a pentru aceea ce a fostu imperatulu Alesandru Prussiei sî Germaniei in momentele cele mai grele ale istoriei mai noue.

Principele Milanu s'a bucuratu in Constantinopole de atentiunea cea mai distinsa a sultanului, elu fu decoratu cu ordinului Osmanlie. Se dîce ca la reintórcere va atinge sî Bucurescii.

Dupa o incordata asteptare maresialulu spaniolu Serrano a procuratu Europei unu evenementu, de care se vorbesce acum in tóte pârtile. Carlistii, carii de vre-o doi ani de dile nelinistescu si ei pre nelinistit'a Spania, se incuibasera in marginea peninsulei de câtra médianópte. Loculu acest'a este pentru aceea favorabilu pentru densii, câci de oparte au muntii pireneiloru sî simpathiele guvernului roialisticu, in uniforma republicana din Franci'a, la spate, dealta parte au marea atlantica pre carea li-se aducea arme sî munitiune sî alte trebuintie din Belgia, Angli'a sî asia mai departe, si binecuventâri de a le papei din Rom'a. Pentru cá sa prinda radacini mai bune in pârtile aceste sî pentru cá sa aiba o basa sigura de operatiune cautau sa ocupe fortaréti'a Bilbao. Tóte incercarile carlistiloru de a luá fortaréti'a acést'a au fostu desierte; dara ei s'au intaritu giuru impregiurulu fortaretiei si cugetau ca o voru constringe la predare prin fóme. Guvernulu republicanu din Spani'a a incercatu si sub Castelar liberarea fortaretiei, dar' fâra succesu. Veni in fine maresialulu Serrano cu altu maresialu Concha sî se apuca de lucru. Ei nu navalescu cá pâna aci asupr'a liniiloru carlistice, ci mai antaiu departéza pre raportorii diurnaleloru din cuartirulu generalu sî din castre, organiséza armat'a sî adoptându manoperile lui Moltke cérca sa dea róta carlistiloru.

In urm'a acestor'a carlistii se trezescu espedati din pusetiunile loru sî spaniolii republicani dupa ce ocupa un'a dupa alt'a pusetiunile cele tari ale carlistiloru intra cu triumfu in Bilbao. Déca Franci'a aru avé astadi unu guvernu republicanu, compusu din barbati republicani, pacea sî liniscea aru fi curendu restabilita pre tóta peninsul'a. Asiá inse triumfulu celu militariu a lui Serrano va fi numai momentanu, câci carlistii in celu mai reu casu voru organisá guerile sî voru fi sî mai departe molesti si societâtiei sî republicei spaniole.

Alarma in Israilu.

Sub acestu titlu aduce „Politik“ din Prag'a unu articulu pre care 'lu reproducemu in urmatórele:

„Precum este Vien'a cetatea promissiunei asiá este Romani'a pentru jidovii austro-unguresci tiér'a fagaduintiei. Galiti'a este loculu de plamadire pentru amendóue. La Vien'a tramite sortele cele mai bune din abundanti'a productiunei israelitice, Romani'a trebuie sa se indestulésca cu remasitiele. In Vien'a le merge jidov loru asiá de bine — afara de „krachulu“ din urma — incâtu formul'a de rugaciune: ca Iehova sa-i duca inapoi la Ierusalimu au sters'o cu totulu; vienesulu se naravesce cu tóte natiunile, pentru ca elu intrebuintiéza nenorocirea sea intréga numai fatia cu cechii; vienesulu este tolerantu fatia cu tóte confessiunile, pentru ca tóta netoleranti'a sea o aplica clericaliloru. Dupa tóte aceste vienesulu e barbatu inteligentu sî liberalu, din diurnale invétia, ca elu cá atare trebuie sa respecteze pre jidovi; sî asiá si face.

„Mai reu le merge inse in Romani'a. Sî ací poporatiunea e destulu de buna la inima si lasa castigulu de bani pre sém'a jidoviloru, dara din câudu in cându, pre lânga tóta indolenti'a românului, i se pare sî lui traficulu bunului jidovu pré b'zaru sî se ispitesce la câte unu cravalu jidovescu*); in tempulu din urma dealtmintrea au cam incetetu asemenea turburâri, nu scimu vine acést'a de acolo ca românii s'au intimidatu de strigatulu diurnaleloru, séu de cretiele de pre fruntile diplomatiei, séu dóra s'au convertitu la iubire câtra jidovi.

„Cea din urma nu ni se pare, pentru ca diurnalistic'a vienese iérasi se vede constrinsa la unu strigatu de dorere pentru fratii ei romanesci. Iérasi este provocata „intrég'a Europa civilisata“ sa mantuie cultur'a sî sa sara intr'ajutoriu jidoviloru romanesci. De asta-data nu se tratéza de viéti'a braviloru pioneri de cultura din sementi'a lui Israel, acum le a pusu guvernulu românu numai pedeci in calea missiunei loru civilisatorice ingreunându-le — traficulu vinarsului. In Romani'a adeca s'a facutu din vinderea vinarsului unu monopolu de statu, spirituósele se vendu numai in locande concessiunate sî e decisu totu odata, ca numai acele persóne potu capetá concessiune pentru o locanda de vinarsu, care au in vre-o comuna dreptu activu de alegere. Prin acést'a jidovii, cari in Romani'a suntu mai cu séma suditi austriaci suntu eschisi dela acestu ramu rentabilu de castigu sî pre cari ei l'au avutu in mâna „din tempuri fórte vechi.“ Cumca prin acést'a multi jidovi voru fi predati lipsei este posibilu sî de vaieratu, nu ne indoimu inse ca ei 'si voru puté castigá nutrementulu necesariu, déca voru face intrebuintiare de sanatósele loru bratie si voru lucrá precum trebuie sa faca vecinii loru, crestinii. Lucrulu in feliulu acest'a nu este inse mai nici odata dupa gustulu jidoviloru. La tóta intemplarea se cere o portiune buna de impertinentia a presupune ca guvernulu românu va suferí si mai departe desbracarea sî otravirea fisica sî morala a poporului seu numai pentru cá sa nu conturbe pre vre-o cá iva jidovi austriaci in industri'a loru. Déca se provóca cine-va la pacea dela Passarovicz, la capitulatiunile cele vechi cu inalt'a Pórta sî la tratatulu din Parisu dela 1856, numai spre a luá sub scutu buticele de vinarsu ale jidoviloru nu e nimic'a alta decâtu unu ce ridiculu; câci nici unu omu cu minte nu va disputá statului românu, ca autonomi'a sea, in mani'a tuturoru „aliantieloru israelitice“, nu se estinde asiá departe, incâtu sa nu póta dechiará vinderea de vinarsu dreptu monopolu.

„Fratii de unu sânge ai fiiloru durereloru din Romani'a, carii sufla in posaun'a diurnalistica pentru aperarea buticiloru jidovesci de vinarsu nu-'si facu ilusiuni, ca dóra subsemnatorii pâcei dela 1856 se voru induplecá a pasi in arena cu armele in mâna pentru cârciumaritulu jidovescu de vinarsu. Cu tóte ca cestiunea 'si are momentuositatea ei, li se pare si loru ca asiá ce-va totu nu va fi cu putintia. „N. Fr. Pr.“, carea apara cu multa caldura pre fratii sei din Romani'a striga jidoviloru romanesci: „ceriulu ajuta aceloru ce-si ajuta ei insii“, prin acest'a inse ea dóra nu provóca pre jidovii români la revolutiune. Ea nu face nici propunerea ce s'aru parea mai potrivita, ca de óre-ce nu voiescu puterile sa intrevina, sa intre trupe de voluntari jidovesci in Romani'a sub conducerea lui Ignatiu Curanda, ci face o propunere positiva, o propunere, carea corespunde fórte bine ereditelor cualitâti de semintia a fiiloru lui Israilu.

„„N. Fr. Pr.“ dîce, ca principii jidovesci dela bursa sa nu mai imprumute bani româniloru. Acést'a este intreventiunea armata a poporului alesu. Propunerea e de totu practica, prin carea se indigitéza incâtu-va din ce causa suntu unii dintre domnii cei mari asiá mari amici ai jidoviloru. Este fórte laudabile lucru ca jidovii se spriginescu unii pre altii, fia cu provocare la legaturi de simpathia, fia la legaturi religionarie, inse acestu dreptu séu acésta datorintia se póte pretinde si dela alte popóre séu dela alte confessiuni. Déca vre-unu statu cauta sa dea in capu releloru intreprinderi jidovesci, carii cu litr'a de vinarsu intr'o mâna sî cu politi'a séu schimbulu in ceea mâna respandescu „civilisatiunea“, este celu putienu in acel'asi dreptu, in care se afla altulu, carele alunga pre iesuiti. Noi dorimu jidoviloru din Romani'a tóte cele bune sî esprimemu numai acea do-

*) Fortiatu sî trasu de peru totu de jidovi. Red.

rintia cá sa pórte diplomati'a sî de crestinii din Turci'a atât'a grigia sî interesu, câtu pórta de jidovii din Romani'a. Pentru ca noi credemu ca „staturile civilisate“ n'aru trebuí sa se intereseze mai putienu de averea sî sângele crestiniloru din Turci'a, decâtu de buticele de vinarsu a le jidoviloru din Romini'a“.

Diet'a Ungariei.

Budapest'a 30 Aprilie. (Cas'a representantiloru.) Dupa autenticarea protocolului presiedintele anuncie petitiunile intrate, cari se predau comissiunei petitionarie.

Ministrulu G. Bartal alesu de ablegatu in Cismegye sî a presentatu mandatulu seu, care se transpune la comissiunea verificatória.

Presidiulu Casei magnatiloru tramite reversulu despre copiele originali a doue legi, cari se pusera de curendu la archivulu tierei. Se ia despre sciintia.

Alex. Nicolici indrépta câtra ministrulu de comunicatiune urmatórea interpelatiune.

Dupa ce interesulu Ungariei pretinde, cá nu numai lini'a de feru insemnata, care incepe din Constantinopole sî trece preste Sofi'a, ci sî lini'a numai pucinu insemnata din Solonichi — care computandu sî canalulu dela Suez va impreunâ Europ'a cu Indi'a pre calea cea mai scurta — trecându preste Nis'a sî Belgradu sa vina pâna la Pest'a ; e dlu ministru de comunicatiune gat'a a dispune cele necesarie spre scopulu acest'a, pentru cá guvernulu Turciei sa concéda cladirea liniei dela Solonichi câtra Nis'a, unde apoi sa se impreune cu lini'a serbésca ?

E guvernulu eventualminte gat'a a denegá junctiunea drumuriloru bosnice turcesci la cele austriace, pâna câudu nu se va garantá lini'a Solonichi — Nis'a din partea guvernului turcescu ?

Ministrulu Ios. Zichy respunde, ca objectulu din cestiune se afla in stadiulu discusiunei, de aceea nu e in stare a dá unu respunsu multiamitoriu. Va raportá inse, câudu afacerea acést'a a parasitu stadiulu de pregatire.

Al. Nicolici se multiemesce, sî reservà inse dreptulu, a face eventualmin'e reflesiunile sele la respunsulu ministrului.

Interpelatiunea acést'a se va predá in scrisu ministrului.

Geza Lükő reamintesce de un'a dintre interpelatiunile sele facute mai inainte, in carea se plange, ca la judecatoria din Torna restantiele in afaceri ereditari crescu totu mai tare.

Ministrulu n'a respunsu la acea interpelatiune, ci a luatu mesuri provisorice, cu cari interpelantele nu e multiamitu fiindu-ca restantiele se inmultiescu in cerculu invecinatu, de unde s'a stramutatu judecatorulu tramisu la Torn'a spre a regulá stârile. Oratorulu speréza ca cu sanctiunarea proiectului de lege ce sta la ordinea dilei de adi se va aduce o indreptare radicale. Oratorulu mai amintesce, ca la judecatori'a din Torn'a fungeza cá advocatu ginerele judelui cercualu sî fratele acestui'a cá executoru, cea ce aduce o dauna enorma, pre carea oratorulu póte sa o sî dovedésca.

Ministrulu Pauler n'a respunsu fiindu ca n'a observatu pre interpelante in camera, s'au luatu inse mesuri energice pentru a delaturá ilegalitâtile dela judecatori'a numita.

Cas'a ia respunsulu ministrului spre sciintia.

Se publica legea sanctiunata despre scurgerea apeloru inchise in zagasuri.

Raporturi dela comissiunea centrale se substernu de câtra :

Ref. I. Tost despre §§-i din legea despre notariatu, cari fura reieptati spre noua discusiune la acésta comissiune.

Ref. Schmausz despre proiectulu de lege relativu la respunsabilitatea sî deobligamentulu despagubirei drumuriloru ferate in casuri de periclitarea persóneloru sî obiecteloru. In legatura cu acést'a substerne referintele o propunere de conclusu relativa la modulu cum au de a se face socotelile cu drumurile garantate.

Ref. Matolay despre proiectulu de lege relativu la procedur'a judecatorésca in casuri de falsificâri cambiali.

Ref. comissiunei de inmunitate Mich. Besanu substerne raportulu comissiunei despre estradarea deputatului contelui Haller.

Tóte aceste raporturi se voru tipari sî pune la ordinea dilei la tempulu seu.

Cas'a trecendu la ordinea dilei ia la desbatere modificarea §. 23 din art. de lege XXXI: 1871. (Cum are sa procéda judele cercualu in afaceri cu cartile funduari.)

In decursulu discusiunei Cas'a primesce proiectulu amintitu, mai departe proiectulu despre regularea cartiloru funduarie din Pest'a sî propunerea de conclusu substernuta in legatura cu acestu proiectu. Camer'a a discutatu sî proiectulu de lege despre dispusetiunile ce trebuie facute pentru a impedecá latirea bólei orientali de vite.

Budapest'a 1 Maiu 1874. (Cas'a representantiloru) Presiedintele Bela Perczel deschide siedinti'a la 10 óre a. m.

Presiedintele substerne consemnarea proiecteloru de lege, propuneriloru de conclusu, sî a interpelatiuniloru etc., cari au remasu neresolvite in lun'a trecuta. Consemnarea se va tiparí sî impartí intre ablegati.

Presidiulu substerne petitiunea comitatului Crasno in afaceri de incasarea contributiunei sî anuncie in urma, ca terminului de 30 dile reservatu pentru insinuarea protesteloru contr'a deputatului Dr. Politu alesu la Panciov'a, a espiratu sî deputatulu amintitu s'a verificatu.

Petitiunile presentate de mai multi ablegati se transpunu la comissiunea petitionaria.

Svet. Miletiću urgéza respunsulu la o interpelatiune, pre carea a indreptat'o densulu câtra ministrulu de culte sî instructiune publica in afacerea conchiamârei congresului bisericescu serbescu.

Urgenti'a se va predá in scrisu ministrului de culte.

Ministrulu de instructiunea publica se róga, cá Cas'a sa dee proiectulu de lege despre regularea scóleloru de mediocu sectiuniloru spre discusiune, fiindu ca aparitiunile pro terenulu instructiunei publice pretindu, cá acést'a lege sa se inactiveze câtu mai curându.

Ministrulu de financie Ghyczy: Amu onóre a pune pre més'a on. Case unu proiectu de lege despre tacsele de timbru pentru scrisele sî treburile de dreptu cari obvinu la judecatoriile de compromisu dela burs'a de marfuri sî efecte din Budapest'a, precum sî la camerele de grâne sî producte in provincie ; asemenea pentru sentintiele acestoru judecatorii de compromisu, impreuna cu motivarea necesaria sî me rogu sa se dee acestu proiectu comissiunei financiali spre desbatere.

Dupa acest'a respunde ministrulu de financie in o cuventare mai lunga interpelatiunea indreptata câtra densulu de Val. Solymossy inainte de ce incepura feriele pasciloru in caus'a infiintiarei unei bance autonome de bilete, intru acolo, ca densulu tiene infiintiarea unei atare bance de folositória, inse intre impregiurârile presente de neoportuna ; fara regularea valutei, regularea bancei nu se póte cugetá ; sa nu cugete inse nimenea ca o banca autonoma va vindecá indata tóte relele.

Interpelantele Solymossy se dechiara nemultiamitu cu respunsulu ministrului. Cas'a representantiloru 'lu ia inse cu o majoritate prevalenta spre sciintia.

Cas'a trecându la ordinea dilei primesce in a trei'a cetire proiectele de legi resolvite in siedinti'a de ieri : despre modificarea § 24 art. de lege din 1871 sî despre reformarea cartiloru funduarie din Pest'a sî continua desbaterea speciale despre proiectulu relativu la mesurile luânde pentru impedecarea bólei orientali de vite.

Acestu proiectu se primesce.

Siedinti'a se inchide sî se anuncie cea mai de aprópe siedintia pre diu'a urmatória.

Budapest'a in 2 Maiu. (Cas'a representantiloru). Presiedintele Bela Perczel deschide siedinti'a la 10 óre.

Presiedintele comissiunei de revisiunea computoriloru, Ales. Gubody substerne raportulu acestei comissiuni despre computurile dela 20 Aprilie 1872 pâna la 31 Iuliu 1873. Comissiunea a aflatu computurile in ordine sî propune, a se dá casariului casei Ioan Lisznyay absolutoriulu. Acestu raportu se va tiparí sî pertractá dupa regulamentu la tempulu seu.

Gubody interpeléza pre ministrulu de comunicatiune, de are scire, ca deputatulu Seidl a intrebatu in senatulu imperialu din Vien'a inainte cu dóue luni pre ministrulu austriacu de financie : ce considerationi câtra societatea drumuriloru ferate de sudu l'au determinatu, de a nu substerne pâna la acea dî nici unu proiectu de lege despre cladirea liniei de feru Vien'a-Novi ? Mai departe, ca amintitulu deputatu a presentatu sî o propunere de conclusu, in care doresce sa se aviseze ministrulu a substerne câtu se póte de curendu unu proiectu de lege despre punerea in lucrare inca in primavér'a acést'a a lucruriloru de cladire pre lini'a Novi-Sissek.

Are ministrulu scire mai departe, ca pertractarea acestei propuneri de conclusu s'a amanatu numai din causa, ca ministrulu de comerciu Bannhans asigurà senatulu, ca nu va pierde din vedere cladirea liniei ferate Vien'a-Novi sî ca de curendu a initiatu pertractârile cu concesiunarii ?

De are ministrulu de comunicatiune scire despre tóte aceste, ce dispusetiuni a luatu cu privire la impregiurarea, ca Sissek e uniculu punctu posibilu de junctiune la lini'a Novi sî de vreme ce Sissek se afla pre terenulu ungaru impreunarea ambeloru puncte e posibila numai pre punctulu ungaru — spre a salvá dreptulu sî interesele Ungariei sî a impedecá cladirea liniei pâna atunci pâna câudu se va implini promisiunea data de câtra fostulu ministru presiedinte, contele Iul. Andrássy in siedinti'a dietale din 5 Iuliu 1868, carea suna astu-feliu ?

„Referinti'a amicabila, ce ni o aréta guvernulu Turciei, nu submite nici o indoiéla, ca cestiunea se va resolve in modu corespundietoriu intereseloru ambeloru pârti sî adeca astu-feliu, ca se va asigurá totu odata impreunarea linieloru nóstre cu cele turcesci la graniti'a Serbiei sî a Bosniei.“

Interpelatiunea se va predá in scrisu ministrului de comunicatiune.

Stef. Patay atragendu atentiunea camerei asupr'a impregiurârei, ca la votarea din siedintia de ieri au lipsitu 228 deputati se róga de presidiu sa admoneze pre deputati a-si justificá absenti'a sî sa ia parte la siedintiele camerei.

Presidiulu respunde, ca a provocatu pre deputatii absenti sa vina in camera sî sa-si justifice absenti'a.

Cas'a se dechiara multiemita cu acésta mesura.

Trecendu la ordinea dilei Cas'a ia la desbatere seri'a 40 sî 41 a petitiuniloru aprobate de comissiunea petitionaria.

Petitiunea clubului din 1848 din cerculu de alegere alu Ariesiului (pentru secularisarea bunuriloru bisericesci sî folosirea venitului la fundarea unei bance natiunale) se respinge ; petitiunea in afacerea Rill se respinge cu resolutiunea propusa de comissiunea petitionaria sî acceptata de clubulu deakistu asemene se respinge ; relativu la petitiunile in trebile fondului scolariu israelitu se primesce partea prima a resolutiunei (provocarea câtra ministru spre a substerne unu raportu), partea a dóu'a — (dupa o dechiaratiune a ministrului sa se sisteze pâna la substernerea raportului recerutu toti pasii facuti in caus'a seminariului) se lasa afara.

Intre organele mai importante din Europ'a cari s'au ocupatu sî se ocupa cu multu interesu sî simpathie de mersulu lucruriloru in Romani'a sî de drepturile ei suverane fatia cu Turci'a sî celelalte puteri, este sî oficiósa „l'Italie“, organulu diplomatiei italiane, a cârui greutate este cunoscuta in cercurile politice. Acestu diuariu publicá la 21 Aprile o importanta corespundintia in care se tratéza mai multe cestiuni vitale ce privescu tiér'a nóstra sî se esprima opinii fórte judicióse.

Mai intâiu acestu articulu incepe prin a mentioná pre scurtu despre principalele legi utile sî necesarie votate de camere, precum revisiunea codului penalu, legea comunala etc. Cu acésta ocasiune se relevéza incurcârile opositiunei de a lovi indirectu in ministeriu refusandu-i nisce legi atâtu de utile sî drepte, precum sî triumfulu stabilitâtiei prin perseveranti'a guvernului sî a majoritâtiloru cari s'au tienutu bine sî n'au datu atunci, precum sperâmu ca nu voru dá nici in viitoriu, in cursele sî ispitele oposantiloru sî asociatiloru de ocasiune sî de resturnare de totu feliulu.

Importantulu faptu, unicu in analele nóstre parlamentarie, ca a potutu ajunge pentru prim'a óra unu senatu la terminulu seu constitutionalu de 4 ani a fostu apretiuitu sî in strainatate cá unu semnu bunu si fructu alu stabilitâtiei interióre, care intaresce creditulu tierei sî in afara.

Intre alte cestiuni interióre articululu mentionéza sî despre proiectulu conversiunei datoriei publice in renta perpetua de care s'a discutatu mai multu tempu in colónele „Pressei“ sî organului opositiunei. Fiindu totulu de facutu sî ivindu-se cheltueli mari sî indispensabile anuitâtile cu termine fisse aru apasá prea multu bugetulu, pre câudu o conversiune, in renta l'aru mai usiurá, dice articululu, este recunoscuta de toti cá necesaria sî e admisa óre cum in principiu, remanendu a se discutá la tempu conditiunile oportunitâtiei.

Apoi, mai la vale, acelu articulu din l'aItalie continua astu-feliu :

„Cestiunile economice suntu la ordinea dilei in Romani'a. Un'a din cele mai importante este acea a junctiuniloru câiloru ferate române cu liniele Austro-Ungariei, sî cu ale Turciei prin mediloculu unui podu pre Dunare intre Giurgiu sî Rusciuk. S'a intardiatu dejá prea multu solutiunea acestei cestiuni atâtu de vitala pentru câile ferate române. Culp'a este a opositiunei din camera, care combatendu guvernulu pre acestu terenu, a voitu sa provóce o crisa ministeriale.

Eata ce soiu de politica face opositiunea actuale, cu d. Cogalniceanu sî Manu in capu Ea a reusitu anulu trecutu sa faca a se amaná, cu o majoritate de 4 voturi, acelu proiectu de junctiuni cu liniele ungare.

Siefii opositiunei au pusu inainte nisce pretinse argumente strategice, cari nu suntu in realitate decâtu nisce vage ipotese. Sa sperâmu ca dupa unu anu de reflesiune, si urmându esemplulu datu de Serbi'a, care si-a fixatu punctele sele de junctiune cu Ungari'a sî Turci'a, opositiunea va recunósce erórea sea si se va grabí sa o repare.

Se vorbesce multu ca guvernulu va presentá din nou acestu proiectu de junctiuni in viitórea sesiune estraordinara ; interesulu tierei reclama acést'a imperiosu. Se vorbesce asemenea despre deschiderea unui mare debusieu prin crearea unui portu la Marea négra.

Multiemita stabilitâtiei guvernului sî institutiuniloru, creditulu politicu sî financiaru alu Romaniei s'a intaritu, sî desvoltarea economica a tierei a luatu unu mare sboru. Mai multe institutiuni de creditu sî societâti particulare s'au fundatu sî prospera : precum „Creditulu fonciaru“ ; Societatea de asigurare „Daci'a“ care, in doi ani a luatu proportiuni colosale ; „Societatea financiara“ etc. Se incepe fundarea de fabrici de zacharu, de postavuri, de teracot'a etc. Creditulu statului este fórte solidu ; efectele publice suntu la pari si mai susu, cá obligatiele rurale. Tesaurulu platesce regulatui anu-

tâtile pentru cupónele drumuriloru de feru si imprumuturi.

Se spera ca finantiele statului voru fi stabilite sî mai bine prin consolidarea datoriei publice cu 5 la suta. O banca de escontu si circulatie se va fundá câtu mai curendu.

Interesele economice si financiare nu impedeca pre guvernu a se ocupá seriosu si de organisarea militara in care s'a adoptatu sistemulu prusianu localisatu si combinatu cu institutiunile traditionale ale tierei. Poporulu românu se deprinde lesne cu servitiulu militariu. Zelulu principelui Carolu sî alu ministruloi seu de resbelu generalu Florescu au inceputu a dá fructele dorite ; in cele din urma dóue concentrâri cu manevre mari, militarii aü aretatu ca insusiescu calitâtile celoru mai buni soldati. Guvernulu a presentatu si corpurile legiuitóre au votatu, anulu acest'a, unu proiectu, prea iconomicos, pentru organisarea artileriei armatei teritoriale, precum sî unu proiectu de constructii de casarme sî alte stabilimente militarie. Bunavointi'a, si chiaru entusiasmulu cu care camerile au votatu aceste cheltueli cari se suie la 8 milióne de franci, probéza ca natiunea este decisa a organisá in modu seriosu aperarea sea militaria.

Relatiunile esterióre continua a fi din cele mai bune. Sublim'a Pórta, absorbita de dificultâtile sele interióre, mai alesu financiare, sî vediendu fiasco ce a incercatu pre lânga poterile europene acea nota circulara a lui Raschid-pasi'a, a mai lasatu tonulu in josu in pretensiunile sele fatía cu Romani'a, celu putienu pentru momentu. Numirea unui representante turcu la Brail'a, si reconóscerea lui imediatu de câtra guvernulu din Bucuresci prin acordarea unui exequatur in regula, a fostu consideratu de tóta lumea cá o recunóscere implicita din partea Turciei a dreptului Romaniei de a fi representata in strainatate prin agenti diplomatici.

Câtu pentru celelalte drepturi ce resulta din suveranitatea tierei si din tractatele vechi cu Turci'a, precum dreptulu de a incheiá tractate cu poterile straine, nu not'a lui Raschid pasi'a va impedecá pre guvernulu românu si pre statele limitrofe de ale esercitá, continuandu, de esemplu, a negotiá asupr'a conventiuniloru comerciale.

Se ascépta la Bucuresci, pre la finea lui Aprile, principele Milanu alu Serbiei, la intórcerea din visit'a sea la Constantinopole. Dupa muma-sea principele Milanu e de origine româna ; elu a petrecutu o parte din viéti'a sea la Bucuresci, pre care lu va regasí cu multu mai infrumsetiatu. Prin visit'a sea la principele Romaniei, principele Serbiei voiesce a esprimá simpati'a traditonala a compatrioteloru sei pentru români, si a aretá ca arangiarea facuta la Constantinopole, pentru junctiunea dela Alexinatz sî fortarétí'a Zwornik, nu l'a facutu sa uite solidaritatea naturala a popóreloru Dunarei.

Nu sciu déca Turci'a va privi cu ochiu asiá reu visit'a principelui Milanu la Bucuresci. cum privesce desvoltarea politica sî comerciala a tieriloru dela Dunare, cari intrecu cu multu in civilisatiune provinciele interióre ale Turciei. Déca aru fi mai bine consiliata, Sublim'a Pórta aru trebuí sa se bucure de prosperitatea tieriloru dela Dunare. Ori ce s'aru dice, sî cu tóte neintielegerile momentane, ea va vedea in cele din urma in aceste tieri autonome sî pline de viitoriu nisce paditori avansati pentru propriele ei frontiere. Romani'a si Serbi'a, capabile de a pune la rendu 200,000 ómeni, si avendu unu teritoriu neutru recunoscutu de poterile cele mari, suntu unulu din bulevardele integritâtiei peninsulei balcaniloru si o garantia a ecuilibrului in orientu.

Unele diuare din Bucuresci au tratatu din nou dîlele acestea, cestiunea independintiei absolute a Romaniei. Precum a declarat'o ministrulu de esterne in camera, acésta independintia esista ; ea resulta din tratatele ab antiquo ale Romaniei cu Turci'a, afara de unu tributu in bani, care se datoresce in schimbulu unui angagiamentu lualu de Pórta de a protege principatele, angagiamentu pre care nu l'a tienutu totu-déun'a.

Vechile tratate cu Turci'a aru poté fi transformate si modernisate, totu sub garanti'a poteriloru europene. S'aru poté suprime unele pasagi echivoce si putienu favorabile Romaniei, precum s'aru puté suprimá si alte clause fórte defavorabile Turciei, precum de esemplu, interdictiunea pentru turci de a se stabilí pre teritoriulu românu, de a esercitá unu comerciu, de a zidí o moschee, etc.

Prin concesiuni mutuale Romani'a si Turci'a s'aru poté fórte bine intielege sî a se sustiené reciprocu pre viitoriu.

O transformare a vechiloru tratate ale Romaniei cu Turci'a in tratate de aliantia séu amicitia, intr'unu sensu mai modernu, n'aru atinge intru nimicu tratatulu din Parisu, care le garantéza si face din trensele bas'a autonomiei Romaniei.

Dara, pâna acum, aceste cestiuni au fostu discutate numai de câtra publicisti ; probabilu ca tempulu va face restulu.

Ore care aru fi transformarea ce aru poté suferí raporturile Romaniei cu Turci'a, faptulu este ca aceste state au fórte multu interesu comunu, pentru cá sa ajunga a se intielege cu totulu intr'o di asupr'a unoru nóue base mai echitabile si mai bine definite. „Press'a.“

La 26 Aprilie Imperatulu Germaniei a inchisu sesiunea Reichstagului federalu. Firulu electricu ne a datu, in modu sumariu, cuprinsulu acestui discursu. Eatalu acum in intregulu lui :

Domniloru! Sesiunea la finele cârei'a ajungeti sémana, prin inalt'a importantia a resultateloru sele legislative, cu cele mai importante sesiuni ale vechiloru parlamente. Legea cea mai importanta care a fostu creata cu participarea nóstra trebue, dupa intentiunile guverneloru confederate, sa asigure in modu durabilu armatei germâne organisarea pre care se baséza garanti'a sî siguranti'a patriei nóstre sî pacea Europei.

Spre a asigurá stabilitatea constitutiunei nóstre sî spre a face din intielegerea generala basa perfectionâriei noiloru nóstre institutiuni nationale, guvernele confederate au consimtitu a reservá pentru viitoriu ficsarea definitiva a efectivului de pace alu armatei germâne, ficsare propusa de densii sî necesaria dupa convictiunea loru. Ei au potutu face acésta concesiune in ferma asigurare ca discusiunea regulata a bugetului militariu sî desvoltarea vietiei constitutionale voru dá tierei sî parlamenteloru viitóre persuasiunea ca siguranti'a perfectionârei constante sî regulate a fortieloru militare ale natiunei, sî stabilirea unei base legale pentru discusiunea anuala a bugetului suntu de o absoluta necesitate.

Spre a asigurá armatei germâne o soliditate de organisare care sa respunda la importanti'a ce are acésta armâta pentru imperiu, ele au contribuitu cu o grabire patrictica a departá lipsurile pre cari esperienti'a le lasase a se descoperí in prescriptiunile legali privitórie la intretienerea invalidiloru din armata sî din marina. Ve multiamescu pentru ingrigirea cu care a-ti veghiatu sî de asta-data la interesele acelor'a cari au sacrificatu fortiele sî sanatatea loru in serviciulu patriei.

Regularea sî circulatiunea hartiei monete in Germani'a oferia mari dificultâti, din caus'a sistemeloru multiple cari ne fusese lasate mostenire de câtra trecutu. Gratia silintieloru d-vóstre sî bunei vointie a guverneloru confederate, amu ajunsu a face sa dispara aceste diferintie sî a stabilí unu regulamentu care va avea resultate satisfacatórie pentru tóte ramurile comunicatiuniloru prin adoptarea unei harthie monete unitara in limitele celei mai riguróse prudentie sî a suprimârei tuturoru obstaculiloru inerente harthiei-monete din diferitele tieri. Ati mai perfectionatu anca, intr'alte puncte, in intielegere cu consiliulu federalu, legislatiunea sî institutiunile imperiului.

Impulsiunea sî spriginulu ce a-ti datu prin decisiunile d-vóstre din urma, politicei prin care suntu in intielegere cu guvernele confederate, 'mi da firma convictiune ca patri'a germâna se va bucurá de unu viitoriu prosperu in protectiunea institutiuniloru comune ale imperiului, sî ca Europ'a va considerá ingrigirea cu care Germani'a veghiéza a intretiené fortiele sele intelectuale, morale sî materiale cá o garantia pentru pace sî pentru desvoltarea civilisatiunii.

Iéu concediu dela d-vóstra, domniloru, multiamindu lui Dumnedieu care s'a induratu sa 'mi acorde posibilitatea de a-ve intruní astadi in giurulu meu, dupa o seriósa malatia.

Varietâti.

*** Inaltimea Sea imp. Archiducele Vilhelm a sositu cu trenulu de ieri in Sabiiu spre a inspectiuná artileri'a din locu.

Prim'a adunare generala ordinaria a institutului de creditu sî de economii „ALBIN'A“

tienuta la Sabiiu in localulu Asociatiunei transilvane in 25 Martiu 1874.

Presiedintele institutului Ilustr. Sea Dlu Dr. Alessandru Mocioni deschide adunarea la 11 óre inainte de amédi prin o vorbire scurta sî meduósa ; constatá presenti'a a 36 actionari, cari represinta prin plenipotentie 68 actionari, ca deci cu totulu presinti sî representati la acésta adunare suntu 104 actionari cu 748 actiuni sî 147 voturi ; denumesce in sensulu § 53 din statute de notari ai adunârei pre dd. Ioane Popescu sî Juliu Bardosi, iéra de scrutatori pre dd Augustu Senor sî Ioane Badila, sî dechiara adunarea in sensulu §. 54 din statute de constituita.

Conformu publicatiunei de convocare dto 11 Februariu 1874, Presiedintele pune la ordinea dîlei raportulu Consiliului de administratiune. D. Directoru Visarionu Romanu da cetire acelui raportu in urmatoriulu cuprinsu :

Onorabila adunare generala ! Implinirea problemei, de a Ve raportá asupr'a resultateloru primului periodu de operatiune a institutului nostru, dela activarea acestui'a sî pâna la 31 Decembre 1873, e pentru administratiunea d-vóstre nu numai o detorintia placuta, ci sî o adeverata multiamire.

Incheiarea primului anu de bilantiu este stadiulu invingerei complete a greutâtiloru straordinari, cu cari a fostu impreunata infiintiarea institutului nostru, iéra resultatele ce avemu onóre a Ve presentá astadi, suntu constatarea asigurârei depline a venitoriului seu.

Déca aceste momente suntu insemnate in viéti'a ori-cârui institutu, la intreprinderea nóstra ele au o deosebita semnificatiune.

Amu pusu, domniloru, inceputu inceputului : ne magulimu a fi fundatu la românii din Austro-Ungeri'a prim'a institutiune de creditu, dându prin acést'a semnalulu imbucuratoriu alu propusului nostru seriosu : de emancipare economica.

O scurta reprivire inse cu acésta ocasiune asupr'a istoricului acestei fundâri sî a desvoltârei ei progressive, o gasimu, domniloru actiunari, de neaperata pentru just'a apretiare a activitâtiei administratiunei d-vóstre sî a resultateloru obtienute in primulu periodu de operatiune.

Primele incercâri pentru formarea societâtiei nóstre datéza din anulu 1869. In Octobre 1870 fundatorii institutului au presentatu ministeriului cererea pentru aprobarea statuteloru ; acésta aprobare a urmatu in 20 Iuniu 1871 sub Nr. min. 6727. Terminulu subscriptiunei la fondulu de actiuni a duratu dela 10 Aug. pâna la 30 Nov. 1871, adeca aprópe patru luni. Adunarea generala constituanta a societâtiei s'a tienutu abiá in 14 Martiu 1872. Periodulu de fundare a duratu asiá dara 2 ani sî 2 luni.

La 10 Aprile 1872 incepuramu operatiunile institutului cu capitalulu micu de 90,000 fl. — se intielege, ca s'au activatu in modu successivu numai unele din operatiunile §-lui 16 alu statuteloru, anume acele, cari facu possibila mai dés'a cerculatiune a capitalului. Deci ramii, in cari amu operatu pâna la finea anului 1873, suntu :

I. Reuniunile de creditu ;

II. Deposite spre fruptificare ;

III. Escomptulu ;

IV. Imprumute de lombardu ;

V. Afaceri de comissiune si de incassâri.

Creditulu ipotecariu cerendu capitale multu mai mari, de cum erau ale nóstre in periodulu trecutu, s'a deschisu in mica mesura abiá câtra inceputulu anului curentu.

Indata la inceputulu operatiuniloru s'au alesu in vertutea §. 65. din statute comitetulu de revisiune in persónele d-loru actiunari Augustu Senor, Ioane Bradu sî Georgiu Matei'u cá membrii, sî a d-loru Basiliu Petri sî Ioane Cretiu cá suplenti.

In Iuniu 1872 s'a emisu in virtutea §. 10. din statute provocarea pentru respunderea intregului capitalu de actiuni. Administratiunea d-vóstre a gasitu acésta mesura de neaperata sî in mare interesulu societâtiei :

a) câci dupa tenórea §-lui citatu actiunile definitive se poteau liberá numai „dupa respunderea intregu pretiului nominalu ;“ mobilisarea titluriloru provisorie inse, scimu, ca e fórte anevoiósa ;

b) cá sa inmultimu capitalulu cerculante alu institutului, pentru a multiamí in mesura mai mare numerósele trebuintie de creditu ale poporului nostru sî spre a scóte in interesulu actionariloru nostri unu profitu cu atâtu mai mare ;

c) efectele deplinu solvite au avutu in totu-déun'a mai mare valóre, iéra cele mai multe din camerele comerciali ale imperiului nostru, provocate fiindu in tempulu recentu, a-si dá opiniunea la aducerea unei legi nóue pentru societâti de actiuni, au propusu, a se prescrie platirea intréga a actiuniloru ;

d) modalitatea respunderei in rate trimestrali de 10% a fostu pentru dd. actionari din cele mai inlesnicióse, de-sî ea a ingreunatu fórte multu manipulatiunea sî a datu de lucru directiunei mai câtu tóte cele-lalte operatiuni.

Preste totu incassarea rateloru de actiuni, cu privire la referintiele nóstre sî la impregiurârile critice ale aniloru trecuti, a urmatu cu destula punctualitate, incâtu suntemu in pusetiune, de a incepe liberarea actiuniloru definitive cu finea acestei luni.

La greutâtile provenite din natur'a referintieloru nóstre se adaugsera, d-loru actionari, precum sciti, sî altele multe mai seróse. Cinci ani de rea recólta urmati unulu dupa altulu au apesatu greu clas'a nóstra cea mai insemnata : poporulu agricolu, aducendulu in cea mai mare parte in lipse desperate. Iéra anulu 1873 s'a numeratu intre cei mai grei in analele instituteloru de bani. Infricosiat'a catastrofa, ce a eruptu in piatiele nóstre a sguduitu la noi intrega comerciulu sî creditulu in fundamentele sele cele mai adenci sî cu undele sele a nimicitu multe institute vechi sî poternice.

Eata, dloru actiunari, intre ce constelatiuni s'a nascutu institutulu nostru ; eata in ce tempu a cadiutu primulu sî in sine fâra de aceea pentru ori-ce institutu celu mai dificile periodu de operatiune ; si déca pre lânga totu defavorulu referintieloru intreprinderea nóstra a sustienutu sî invinsu dejá prob'a de focu, déca ea a remasu nu numai neamenintiata de marea catastrofa, ci tocm'a in epoc'a acestei'a s'au realisatu profituri, s'au pusu base solide venitoriului ei : prin acést'a se constatá, ca ea intrunesce tóte conditiunile pentru justificarea sperantieloru puse intr'ens'a.

Astu-modu, dloru, cu 31 Decembre 1873 incheiaremu, pre lânga o epoca de operatiune de 21 luni, unu periodu de activitate de patru ani intre greutâti, decâtu care mai mari nu potu obvení la fundâri de institute sî cari numai prin o vointia de feru, perseverantia rara sî activitate din cele mai incordate se potura invinge.

Se trecemu dela momentele generali ale activitâtiei nóstre la singuratecele operatiuni.

I. Reuniunile de creditu.

Din cifrele bilantiului nostru sî din datele urmatóre mai josu, ve ve-ti convinge, dloru actiunari, ca administratiunea d-vóstre si-a pusu tóta silinti'a posibila, spre a corespunde intentiunei statuteloru, de a impamentení la noi institutiunea reuniuniloru de creditu, carea in statele mai inaintate, cu deosebire in Germani'a si in tempulu mai nou chiaru in tierile nóstre, produce resultate nepretiuite.

Ve-ti recunósce inse ca la noi, unde spiritulu de asociare e inca asiá de putienu desvoltatu, implinirea unei atari probleme nu este usióra.

Avemu cu tóte aceste siése reuniuni de creditu, anume la Sabiiu, Lugosiu, Timisiór'a, Oraviti'a, St. Nicolau-mare si Orsiov'a.

Ne place a constatá, ca in anii de lipsa, cá cei trecuti, reuniunile aceste au fostu si suntu pentru poporulu nostru tieranu din tienuturile amintite — o adeverata binefacere.

Depinde dela spriginulu seriosu ce ni se va dá prin barbatii de incredere, cá se continuâmu intru desvoltarea acestui ramu de operatiune.

Preste totu s'au primitu la reuniunile nóstre in periodulu de operatiune ce incheiamu :

1963 participanti, câroru s'au acordatu 2134 imprumuturi in suma de . . 219,148 fl. 67 cr.

Din acesti'a au esitu cu totulu 12 participanti restituindu din imprumuturi . . 54,514 fl. 96 cr.

Remanu deci cu finea anului 1873 :

1951 participanti cu unu creditu preste totu de . . 164,633 fl. 71 cr.

Fondulu de garantie alu reuniuniloru s'au urcatu dejá la cifr'a de . . 43,590 fl. 50 cr.

In acestu ramu n'avemu de inregistratu nici o perdere ; câci déca institutiunea reuniuniloru ofere preste totu prin solidaritatea participantiloru mai multe garantii decâtu alte operatiuni, apoi la noi acele garantii esistu in mai mare mesura cá la alte asemeni institute. La aceste contribuirile participantiloru pentru fondulu de garantie suntu de comunu 5%, iéra la noi acele suntu de 20% ale creditului fipsatu. Afara de aceea pretensiunile institutului mai suntu asigurate si prin o supragarantie ipotecaria. In dechiaratiunea sea fia-care participante trebuie sa dea institutului si o garantia ipotecaria. (Va urmá)

Raportu comerciale.

Sabiiu 8 Maiu n. Grâu 4 fl. 67 xr. frumosu, 7 fl. 13 xr. mestecatu, 6 fl. 80 xr. cualit. infer. ; secar'a 5 fl. 7 xr. pâna 4 fl. 80; orzu 4 fl. 33 ; ovesu 2 fl. pâna 1 fl. 3 xr.; cucuruzu (porumbu) 3 fl. 87—4 fl. — xr.; cartofi 1 fl. 73 xr. galét'a austriaca. Cânep'a 18—20 fl. maj'a.

Lintea 6 fl 67 xr.; mazarea 6 fl. 67 xr., Fasolea 5 fl. 67 xr.

Fenu legatu 1 fl 30, nelegatu 1 fl. 10 xr., paie lungi 80 xr., scurte 70 xr, maj'a.

Lemne de focu 8—10 fl. stang. austr.

Carnea de vita 18—22 cr. p., de porcu 28 xr. Unsórea 79 xr. pâna la 1 fl. 20 cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 26 Aprile (8 Maiu) 1874.

Metalicele 5%	69 10
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	74 —
Imprumutulu de statu din 1860	104 75
Actiuni de banca	982 —
Actiuni de creditu	217 —
London	111 75
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	74 50
„ „ „ Temisiorene	74 —
„ „ „ Ardelenesci	71 —
„ „ „ Croato-slavone	75 50
Argintu	106 15
Galbinu	— —
Napoleonu d'auru (poli)	8 96

Publicatiune.

Efeptuindu-se sortirea a $^2/_3$ din membrii de pâna acum in sensulu Statutului provisoriu din 22 Martiu 1869 si a inaltului emisu comitiale din 6 Fauru a. c. Nr. Com 179/1874 se va luá inainte la 12, 13 si 14 Maiu a. c. in curtea svatului dela 9 pâna la 12 óre antemeridiane si dela 3 pâna la 6 óre dupa amédi intregirea necesaria a representantiei urbane (comunitâtie urbane) si representantiei scaunale i. e. a representantiloru cari suntu a se esmite de comunitatea Sabiana la adunarea scaunale.

Fia-care alegatoriu, care va fi indreptatitu la alegere prin unu certificatu de alegere, ce i se va inmanuá si va sunâ pre numele seu, va avea a inscrie din numele alegatoriloru indreptatiti pre o siedula numele acetoru 100 de barbati, cari voiesce cá sa fia alesi in locului celoru esîti din comunitatea urbana ; apoi pre o a dóu'a siedula a scrie numele aceloru 114 barbati, cari densulu va a-i alege pentru adunarea scaunala, observandu-se totuodata, ca membrii adunârei scaunale nu trebuie sa fia totu unii si acei'a, cari suntu membrii representantiei urbane.

Alegiveru in corporationile respective e acel'a, care in comun'a respectiva are dreptulu activu de alegere.

Fia-care din ambele siedule nu póte contiené mai multe nume, decâtu face numerulu representantiloru si trebuie a se insemná esactu numele si conumele, ocupatiunea civica séu numerulu conscr. a locuintiei alegendului, spre a se potea usioru destinge de alte persóne cu acel'asi nume.

Spre usiurinti'a alegatoriloru nu e necesariu, cá fia-care sa-si scria siedul'a de alegere cu mân'a propria inaintea comissiunei, ci se póte folosí de sieduli scrise gat'a, tiparite ori litografate.

Fia-care alegatoriu are a se presentá inaintea comissiunei alegatória in un'a din dilele menite pentru actulu de alegere si depunendu certificatulu seu de alegatoriu a predá totu odata acolo ambe siedulele de alegere, adeca atâtu pentru corperatiunea urbana câtu si pentru cea scaunala.

Certificatele de alegatori se voru inmanuá alegatoriloru provocati multu pâna la 7 Maiu.

Cându unu alegatoriu pâna in acésta dî nu s'aru provedea cu certificatulu de alegatoriu, atunci se póte reclamá la curtea svatului unu duplicatu.

Scrutiniulu se incepe la 15 Maiu a. c. si se face in publicu.

Sabiiu la 1 Maiu 1874.

Comitetulu alegatoriu.

(2—2)

Concursu.

Devenindu parochi'a Chesleri, in protopresbiteratulu Ternavei de josu vacanta se escrie concursu pâna in 9 Maiu a. c.

Emolumentele suntu:

1. Venitele stolari de pâna acum'a.
2. Gradina de legumi pre care are de a se radicá casa parochiala.
3. 16 jugere 415 □ portione canonica parte aratóre parte cositura.
4. Un'a viie de 999 □ :
5. De tóta famili'a o dî de lucru (claca) si dóua copuri de mustu. —

Doritorii de ocupá acésta parochia au sa-si astérna suplicele instruate cu documintele recerute de prescrisele St. org. la subscrisulu pâna la terminulu susu prefiptu. —

Deagu, 25 Martie 1874.

Cu intielegerea comitetului parochialu.

Daniilu Tamasiu
Adm. prot.

(3—3)

Concursu.

Pentru ocuparea unei statiuni vacante de profesoru la gimnasiulu rom. gr. or. din Bradu, — prin acést'a sa escrie concursu pâna in 21 Maiu a. c. st. v. in care di se va face si alegerea de câtra representati'a gimnasiala.

Salariulu anualu impreunatu de acestu postu este 600 fl. v. a. si se redica in rate lunari anticipative, incependu din 1 Octobre c. n. 1874 cându se voru incepe si prelegerile.

Doritorii de a compelá la acestu postu au a dovedí :

1. Ca suntu români de religiunea gr. or. ;
2. Cumca au facutu cu succesu bunu cursulu filosoficu si filologicu la vre-o academia din patria séu strainatate, séu celu putienu au depusu esamenu de maturitate si a terminatu cu succesu eminente cursulu de 3 ani la vre-unulu din institutele teologico-pedagogice rom. gr. or. din patria.
3. Cumca au avutu pâna acum'a o portare morala nepatata.

Petentii 'si voru adresá petitiunile loru la subsemnatulu in Bradu comt. Zarandului.

Bradu in 20 Aprilie 1874.

Comitetulu representantiei gimnasiale.

Nicol. I. Miheltianu
Prot. gr. or. a Zarandului si pres. com tetului.

(1—3)

Edictu.

Ioan'a Pusicasiu nascuta Cristea din Bobohalm'a, carea de 10 luni a parasitu cu necredintia pre legitimulu seu barbatu Nicolau Pusicasiu din Silea ung. cotulu Albei inf. fâra a se scí ubicatiunea ei, se citédia a se infatisiá inaintea subscrisului scaunu ppescu in terminu de unu anu si o dî, câci la din contra procesulu intentatu asupr'a-i se va pertractá si decide si in absenti'a ei.

San-Benedictu in 28 Febr. 1874.

Scaun. ppescu gr. or. alu Muresiului.

Artemiu Crisianu,
adm. ppescu.

(3—3)

Edictu.

Ioanu Luc'a din Ocn'a Sabiiului, carele de 8 luni a parasitu pre legiuit'a sea sotie Elen'a Gligoru Baltesiu fâra a se sci ubicatiunea lui, se citéza a se infatisiá inaintea subsemnatului scaunu ppescu in terminu de unu anu, câci la din contra procesulu matrimonialu asupr'a-i se va pertractá si decide si in absenti'a lui.

Mercurea 8 Aprile 1874.

Scaun. ppescu gr. or. alu tract. Mercurea.

I. Drocu,
adm. prot.

(2—3)

Nr. 93—1874.

Edictu.

Iulian'a Stefanu din Budaculu rom. distr. Naseudului de religiunea gr. or. carea de tempu ind lungatu a parasitu pre sotiulu seu leginitu Iosifu Tincu din Ded'a cotulu Turdei, fâra a se scí loculu ubicatiunei ei, prin acést'a este provocata a se infatisiá inaintea subsemnatului foru matrimoniale in ter. minu de unu anu si o dî, câci la din contra procesulu matrimonialu, intentatu in contr'a ei inca din an. 1872 se va otarî si in absenti'a ei, amesuratu ss. canóne a maicei nóstre biserici.

Dela forulu matrimonialu gr. or. alu tractului Turd'a superióra.

Rip'a de josu in 20 Mart. 1874.

Vasilie Popoviciu,
adm. ppescu.

(2—3)

Celu mai nou si mai mare depositu de orológe in Sabiiu.

la

IOHANN BUSCHEK

orologieriu,

Uliti'a Cisnadiei Nr. 16 vis-a-vis de Hotelulu: „La Corón'a Ungariei".

Recomenda orologele sele de auru si argintu de I calitate, de Genf, alese personalminte si probate prin oficiu, cu garantia de 1—2 ani.

Orologie de argintu cu câte fl. 13, 14, 16, 18, 20, 24, 26, 28, 30—40.

Orologie de auru cu câte fl. 28. 30, 32, 34, 36, 40, 45, 50, 60, 70—150,

De I calitate orológe cu pendulu, o decóre pentru ori-ce locuintia cu câte fl. 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 44, 46, 50, 60, 70—150.

Orológe de biroulu francesu, de marina si desteptatórie (Wecker) etc.

Lantiuri de auru si argintu, probate prin oficiu si adeca: Lantiuri de argintu cu câte fl. 3, 4, 5 pâna la 12, de auru: Lantiuri de gâtu cu câte fl. 32, 34, 36, 40, pâna la 80 si 150.

Reparaturele se facu dupa modulu celu mai nou solidu si cu garantia de unu anu.

Pretiu curinte mai detaiatu gratis et franco.

(3—20)

Avisu pentru dame.

Subscrisele prin acést'a aducu la cunoscinti'a P. T. publicu, ca — pentru sesonulu incepetoriu de véra — s'au provediutu cu unu sortimentu de cele mai nóue marfuri de moda pentru dame. Alegerea stà la dispositiune.

Comissiuni din afara se efeptuescu promptu si spre multiamire.

Pentru acést'a garantéza :

Sabiiu in 25 Aprile 1874.

Iosefine Wegmuth
si sororile sele.
(Strad'a Cisnadiei Nr. 26.)

(2—3)

Durat'a sessiunei dela 14 Maiu pâna la 15 Septembre.

BAI'A BASN'A,
(BAASSEN.)

Un'a óra dela statiunea drumului de feru dela Mediasiu.

In 14 Maiu a. c. se deschidu bâile hygienice dela Basn'a. De óre-ce in anulu acest'a bai'a nu este data cu arenda cá alte dâti, ci se administréza in regia propria de câtra directiunea institutului prin unu membru alu comitetului, sa se adreseze acei ce doresc sa folosésca bâile cele de multe pârti recunoscute si constatate cá folositórie sanatâtiei din Basn'a, in sessiunea anului acestui'a, si mai cu séma carii sufere de **siol-dina, reumatismu,** cari au patimi de **scrofule**, de **piele, nervi, ologire, bóle in óse** si la **incheiaturi, sifilitice invechite,** la **„Directiunea bâiloru in Basn'a"** pentru castigarea de cuartire si pentru procurarea altoru trebuintie ale p. t. publicu, si pre câtu va fi numai cu putintia se va si corespunde.

Cabinete de locuitu suntu cu 60 xr., 70 xr., 1 fl., 1 fl. 20 xr. si 1 fl. 60 xr. de di si la cerere se afla si bâi reci in basine si bâi calde in cada.

Reustauratiunea s'a pusu in mânile unui ospetariu bravu, carele va servi pre óspeti la ori-ce tempu cu bucate bune, sanatóse si eftine precum si cu beuturi nobile si curate.

Statiunea cea mai de aprópe a drumului de feru este **Mediasiulu,** unde totu-déun'a se afla trasuri eftine pâna la bâi ; si comunicatiune postale de epistole, pachete este in tóta diu'a.

Juvelieriloru, marchitaniloru si negutiatoriloru li se face cunoscutu, ca pre promenada se afla mai multe sietre de arendatu.

1—3

Directiunea bâiloru dela Basn'a.

Redactoru respundietoriu : **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tiparulu tipografiei archidiecesane.